

E

Závan minulosti

Monika Jalakšová

Vydavateľstvo Elist
www.elist.sk

Vydavateľstvo Elist
www.elist.sk

*Závan
minulosti*

Monika Jalakšová

Zo srdca ďakujem vydavateľstvu Elist, Anke Medzihradskej,
Ľudke Kellnerovej a Ad'ke Gregorovej

Autor: © Monika Jalakšová
Korektúra: Anna Medzihradská
Obálka: © František Hříbal
Vydavateľstvo: © Elist s.r.o.
Rok vydania: 2017, prvé vydanie

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy nesmie byť reprodu-
kovaná, uchovávaná v rešeršných systémoch alebo prenášaná akým-
koľvek spôsobom vrátane elektronického, mechanického, fotografic-
kého či iného záznamu bez predchádzajúceho písomného súhlasu
vydavateľa.

ISBN: 978-80-8197-117-4

S láskou venujem Majke Blšákovej
a Lacimu Hulkóovi

1.

Nemôžem si pomôcť

Sedím už hodinu v kaviarni a dávam si druhú kávu. Dlane si zohrievam o horúcu šálku. Káva vonia lahodne. Privieram oči a v myšlienkach sa vraciam k Matúšovi. Nemôžem si pomôcť. Knižnicu a poličku s LP platňami vnímam len napoly. Vždy tu mám pocit, že som sa vrátila do detstva. Ale dnes to akosi nefunguje. Vidím tú jeho prekvapenú tvár, keď ma zbadal v uličke. Zastavil sa ako dieťa, ktoré je prichytené, ako robí niečo, čo nemá. Pozbierala som všetku svoju silu a len mu zakývala na pozdrav. Potom som vošla sem. To, čo cítim, je u mňa schované ako v trezore.

Keby som mohla, rozbehnem sa k nemu a objímam ho. Bez slov. Tých už bolo... Len by som ho chcela na malú chvíľu cítiť pri sebe a nechať si to ako spomienku. Chcem na neho myslieť už len v dobrom. Túžim tú bolesť spáliť a popol zakopať hlboko do zeme. No stále je vo mne. Sára mi hovorila, že klin sa klinom vybíja. Možno pre mnohých ľudí osvedčené slová, na mňa však nezaberajú. Hoci sme spolu drali školské lavice, každá sme iná. Kým sa túlam minulosťou, káva vychladla.

Robím grimasu pri prehltnutí posledného glgu a očami privolám čašníka. Ten už presne vie, akú kávu kedy chcem, alebo akú knihu mi má doniesť. Neviem, ako to robí, ale občas mám z toho zimomriavky. Vo dverách sa otáčam. Venuje mi úsmev a ja miznem v tme, mrhnutí a blikajúcej lampe pri chodníku.

Ruku si strkám do vrečka a medzi prstami žmolím pokladničný blok. Ani neviem prečo, začnem ho čítať, ako keby som hľadala odpovede na kúsok papiera a čakala od čísel vysvetlenie, ktoré nikdy neprišlo.

Vtom si na opačnej strane všimnem žmurkajúceho smajlíka. Smajlík, ktorý sa objavil odniekiaľ a ľudia si ním posledné roky vyjadrujú svoje pocity a slová si oddychujú niekde medzi riadkami.

* * *

Bony ma čaká doma, skáče a dožaduje sa pohladkania. Vyzúvam si čižmy. Vchádzam do kuchyne, mením mu vodu, sypem granuly do misky. Všetko bez slov a automaticky. Radosť mu vidím na očiach. Vojdem do obývačky, kardigán hádzem na pohovku a sadám si ku knihe. Po pár minútach to vzdávam a načiahnem sa do vrecka, kde som našla úsmev na kúsku papiera. Púšťam si hudbu a znova hľadím na niečo pokrčené a vtedy zbadám ceruzkou napísaných pár číslic... číslo telefónu. Originálny teda nie je. Ale niečím si ma získal. Tých pár šedin, ktoré som mu dnes zbadala na hlave, mu len pridáva na šarme. A okrem toho robí dobrú kávu. Ktovie, či na výrobu takejto lahodnej pochúťky potrebuje mať špeciálny talent.

Do ruky chytám mobil a zohrievam ho v ruke. Je to už dva roky. Možno by som mohla... Správam sa ako pubertiačka. Len tvár už nemám uhrovitú a okolo očí mi pribudli vejáriky.

Na číslo z lístka odosielam smailíka, prikrývam sa dekou a objednávam pizzu.

Ticho mi po hodine búši v ušiach ako hlasná hudba na žúrke. Hodím na seba teplé flanelové pyžamo. Pohodlne sa uvelebím na gauči a k lupienkom vytlačam posledné kvapky kečupu. Keď to Matúš videl prvýkrát, zľakol sa, že som tehotná... A zas som tam... sakra!

Práve sa obraciam na druhý bok vo veľkej posteli, keď mi pípne správa.

- *Ste taká originálna ako ja. Všimli ste si, že nás spája láska ku káve?*

Sadám si na kraj postele a čítam hádam aj päťkrát, kým zosmolím odpoveď.

- *Vy do tej kávy určite dávate niečo návykové, inak by som u vás*

nedrala stoličku každý druhý deň. Najmenej. Smajlíka nedám ani náhodou!

- *Už tu sedím len ja a káva, prídete nám robiť spoločnosť?*
- *Nebudem vás predsa rušiť, keď ste taká zohraná dvojica. ☺*
- *☹.*
- *Prečo ten smútok, veď ju máte rád.*
- *Ale váš úsmev mám radšej.*
- *Kde ste ho stretli? Lebo ja som ho stratila.*
- *Na polceste medzi vašou minulosťou a budúcnosťou.*
- *Moment! Na polceste je predsa prítomnosť a ja... No dobre, vyhrali ste, usmiala som sa.*
- *☺ Káva už chladne a pomaly zostanem sám.*
- *Nerada som tá druhá ☺ ☺.*
- *Nájdite si čas medzi kvapkami dažďa, dobrou knihou a nespavosťou aj na mňa.*
- *Pripravte mi tú moju. Alebo viete čo, nechám to na vás.*
- *Už sa na tom pracuje ☺ ☺, ale keď nemáte rada studenú, tak by bolo načas vystrčiť nos do tej krásnej, čiernymi mrakmi zahalenej noci. ☺*

2.

Prečo ja?

Vchádzam neisto, búši mi srdce a v duchu si nadávam, že som nezostala v posteli. Stojí za pultom, stále oblečený v rovnošate čašníka. Má výrazné lícne kosti a hnedé oči. Hneď, ako ma zbadá, podíde ku mne bližšie a podáva mi ruku.

„Vitajte, som Rudo Kopanica.“

Úsmev vie dávať asi iba v esemeskách.

„Katarína Balážiková,“ poviem zdržanlivo.

Stojíme tam mlkvo a obzeráme si jeden druhého. Cítim sa trochu trápne. Najradšej by som sa otočila na päte a odkráčala do najbližšieho baru. Mohla by som aj do postele, no dala som si príliš veľa námahy s make-upom. Najviac by bola škoda mojich čiernych kokteilmových šiat, ktoré som sa rozhodla vyvetrať. Možno by som si mohla dať aspoň pohárik pri bare a pokecať s barmanom o nesmrteľnosti chrústa. Ten by bol isto výrečnejší a ani by som sa nemusela snažiť.

„Ak sa ti zdá toto stretnutie strelené, dáme si spiatocku a hotovo. Nerob si starosti,“ zámerne mu zatykám a nechám vo vzduchu visieť za vetou povestné tri bodky.

„Nie. Prosím, sadni si, kam chceš. Dnes si môžeš vybrať ktorékoľvek miesto. A ja ti donesiem viedenskú.“

„Hm... tú som nikdy nepila.“

Sadám si na barovú stoličku a pozorujem ho.

„Trošku sladkého a šľahačky nám nezaškodí, čo povieš?“

Kladie predo mňa plný pohár, ozdobený kopcom šľahačky.

„Trošku otrepané, napísať číslo na bloček, nie?“

Prečo musím udržiavať aspoň náznak konverzácie ja. Nevolať ma sem on?

„Odpovedala si?“

„To áno.“

V podstate sa mi to takmer detinské gesto páčilo.

„Tak vidíš, hlavne, že zabralo.“

„Ale prečo práve ja? Chodí sem veľa mladých žabiek a môžeš si vyberať. Alebo ho pišeš na účtenky bežne? Niečo ako svoj podpis?“

„Chodí sem veľa žien a dievčat. Nepopieram, že sa pozriem, obzriem a slastne si v duši zakrochkám, ale keby buchli vchodové dvere, opadali by im z tváre všetky tie farbičky. Nezostalo by z nich nič.“

„Počkaj, ja sa teraz nenápadne vzdialim na „dámy“ a umyjem si tvár, dobre? Pevne dúfam, že keď sa vrátim, tak niečo zo mňa zostane,“ žmurknem na neho.

„Ja som si vôbec nevšimol, že si namaľovaná. Mimochodom, zostalo by. Krásne gaštanové vlasy a zelené oči, ktoré by ti mohla nejedna závidieť. Spomínam si na každý deň, keď som ťa obsluhoval. Vážne. Rozmýšľal som, prečo máš oči červené od plaču. Tešil som sa, keď si sem prišla s úsmevom, lebo som dúfal, že si už za vodou, nech už sa ti stalo čokoľvek. Vždy si sa na mňa pozrela. Postupne som to začal brať ako hru. Buď som ti doniesol knihu, ktorú práve doma čítam, a veril, že ti trafím do nálady, alebo som ti ukázal na druh kávy, ktorú ti mám doniesť. Mal som pocit, že by som sa po roku, čo ťa obsluhujem, uživil pantomímou či čítaním myšlienok. Vďaka tebe som sa tu nikdy nenudil.“

„Raz si pustil v lete platňu, kde spievala Darinka *Zvonky štěstí*...“

„Áno, zariskoval som, ale tvoj smiech mi stál zato.“

„Niečo sa mi vtedy v práci podarilo úspešne zavŕšiť a asi som to preniesla sem. Toto miesto ma naplňa energiou. Možno leží na nejakej dobrej zóne. Uvedomuješ si to?“

„To som rád.“

„Nevadí, že tu stále sedíme, keď máte mať zatvorené?“

„Myslím, že to momentálne nikoho trápiť nebude, lebo všetci normálni ľudia už dávno spia.“

„Takže my sme „iní“, však?“

„Nie sme?“

„No dobre, možno máš pravdu.“

„Len, aby si vedel, toto bežne nerobím...“

V duchu si kopem do kolena, za to klišé, čo som zo seba vypustila.

„Tuším som túto vetu už niekde počul.“

„Predpokladám, že nie len raz, ale ja hovorím v slušnej rovine a ty sa dostávaš na tú hriešnu.“

„Ani som si to neuvedomil. Spontánna reakcia,“ žmurkol na mňa.

„Káva je úžasná.“

„Si mojou múzou.“

„Nevedela som, že na dobre urobenú kávu potrebuješ múzu.“

„Ešte veľa vecí o káve nevieš.“

„Tak pri tom túto noc aj zostaneme, ak ti to nevadí?“

„Tajomná.“

„Možno áno, ale je načase ísť.“

„Dobre teda, ale samú ťa ísť nenechám. Môžem ťa ísť odprevaďiť?“ z hlasu mu zaznela neistota.

„Možno sa ešte stretieme a máme pred sebou ďalšiu prebdenú noc...“ na tvári sa mu objavil úsmev.

3.

Kedy stíhaš žiť?

Už je ráno a ja stále nespím. O hodinu mám byť u pani Vierky. Bezo mňa nevstane z postele, neoblečie sa, neumyje. Nejdem to už siliť a dávam si studenú sprchu. Nepatrím medzi otužilcov, ale dnes nemám na výber. Petrovi by som ťažko vysvetľovala, prečo jeho mama musela kvôli mne tak dlho ostať v posteli. To, že ju nevidí celé dni a minulý týždeň jej dokonca zabudol zavolať na narodeniny, je v poriadku. V podstate to nevyriešim a zbytočne si s tým lámam hlavu. Radšej budem celý deň myslieť na to, že som kávovou múzou.

„Dobré ráno, pani Vierka. Ako sme sa vyspali?“

„Už si tu, dievčatko moje? Júj, veľmi dobre. Práve tu zapúšťam korene,“ zavtipkuje s úsmevom od ucha k uchu.

Málokedy ju vidím zamračenú. Užíva si každý deň. Napriek jej bielym vlasom a vráskavej tvári sa v túto chvíľu cítim staršie ako ona. Kým jej pomáham, aby sme mohli ísť nasať do parku atmosféru jesene, ústa sa jej nezastavia.

Počúvam o tom, ako si s ujom Janom užívali toto ročné obdobie. Keď svietilo slnko, chodili sa prechádzať. To určite oni tam vychodili tie chodníčky. Gestikuluje pri tom rukami a ja mám čo robiť, aby som ju konečne dala na vozík. Smejem sa, že im asi zázračne nepršalo. No hneď má odpoveď. Vraj zapálil oheň v krbe, ktorý tak obdivujem, a potom jej čítal. Rozpráva tak rýchlo, až si kladiem otázku, kedy stíha dýchať.

Nie raz mi napadlo, že keby nezostala na vozíku, určite by chodila niekam tancovať, na výlety s kamarátkami. Určite by nebola typickou babkou, ktorá sa stará o vnúčatá. Vďaka nej nemám pra-

covnú dobu. Možno je to tak i lepšie, obe si robíme navzájom spoločnosť.

* * *

V parku je krásne. Na listy stromov dopadajú lúče slnka a ja musím prižmurovať oči. Tlačím vozík, Vierka je mĺkva. V parku je vždy. Netrápim ju otázkami. Viem, že sa jej tu vynárajú spomienky a nechávam ju v tom jej svete. Usmieva sa a mne sa to páči. Som si vedomá, že akonáhle vyjdeme na hlavnú cestu, ústa sa jej znova odomknú a stíchne už len večer, keď jej budem čítať z novín. Ani dnes to nie je inak, len sa mi zdá akási smutnejšia.

„Vierka, trápi vás niečo?“

„Kedy mňa niečo trápilo? No povedz?“

„Máte síce pravdu, že je to skôr výnimka, a to sa poznáme pár rôčkov, ale aj tak sa mi nezdáte.“

Odkladám noviny a podídem k nej bližšie.

„Keď si stále so mnou, kedy stíhaš žiť?“ prekvapila ma otázkou.

„Máte pocit, že pred vami stojí dáky nebožtík? Srdce mi bije, krv v žilách tečie a ješ' mi chutí. A s vami je veselo, tak sa nemám na čo sťažovať.“

„Jáj, dievča, nehnevaj ma. Vieš, prečo sa to pýtam.“

Zostávam ticho. Čo jej mám na to odpovedať, že keby som nemala ju, tak som sama ako prst? Nemám nikoho. Keď prídem domov, čaká ma pes a radosť mi robí káva. Bez problémov ju môžem chlipkať pri telke. Patrím k menšine ľudí, ktorí po káve v pohode zaspia. Mám jej porozprávať, ako som si minulý rok na Vianoce kúpila kávovar sama pre seba? Akurát by odo mňa chytila depku a nepomohlo by jej, ani keby sme sa zahráli Aktivitu.

„Takto to, moja, už ďalej nepôjde.“

„Prepáčte, ale nerozumiem vám,“ obe sme vedeli, že sa robím hlúpou úplne zbytočne.

„Katka, neviem o tebe skoro nič. Kedysi som nebola taká tárajka ako teraz. Ticho je veru planý spoločník, a tak ti tu tárom každý

deň príhody, o ktorých už ani neviem, či sú pravdou, alebo sú len snami, ktoré sa nikdy nesplnili. Ak chceš v starobe na niečo naozaj spomínať, je načase, aby si sa, dievča moje, prebrala. Lebo čas letí rýchlo. Príliš rýchlo.“

„Hovorím o sebe málo, lebo mám pocit, že nie je o čom. Rodičov nemám a brat žije v Austrálii. Odišiel za prácou a tam sa aj oženil. Nikdy sme nemali najlepší vzťah. Je medzi nami veľký vekový rozdiel a mám pocit, že jediné puto, ktoré máme, sú pohľadnice na sviatky. K jeho číslu v mobile môžem bez štipky zlého svedomia napísať hocičo iné, len nie brat.“

Vidím prekvapenie na jej tvári.

„To mi je ľúto. Netušila som... a možno som ani nemala právo vyzvedať. Prepáč,“ z jej hlasu zaznieva súcít, lenže ja práve oň nestojím.

* * *

Dve ulice k činžiaku od tety ubiehajú veľmi rýchlo. Vo vrecku sa mi rozozvučí mobil, no nemám chuť nič riešiť, s nikým hovoriť. Chcem len prísť domov a pustiť si svoj seriál, pri ktorom zaspím. V noci sa dolámaná presuniem do spálne. Nemienim si hlavu zamestnávať minulosťou. To, čo bolo, nezmením a nechcem sa trápiť ani tým, čo bude zajtra či pozajtra. Nakoniec však zvedavosť predsa len vyhráva a po bežných rituáloch a navlečení sa do o dve čísla väčších teplákov, siaham po mobile. Fíha, toľko správ...

- *Nočné rande v kaviarni? Rudo.*
- *Rozmýšľam, či som mal vôbec písať.*
- *Urobím špecialitu. ☺ Vieš, kto je Rudo, však?*
- *Pripadáť si, ako chlapi v tých romantických filmoch, čo nechávajú plný záznamník správ. ☺*

Srdce mi z neznámych príčin zakrepčilo kazačok. Toto si žiada sadnúť si do kresla a popremýšľať nad odpoveďou.

- *Ja sa zasa cítim ako žena, ktorá váha, či to slúchadlo má zodvihnúť a zabrániť, aby si ho tým návalom správ nezničil. ☺ Pozvanie na nočné rande prijímam a na špecialitu sa teším. Kati.*

Usmievam sa? Ved' o nič nejde, len o peknú chvíľu v príjemnej spoločnosti a samoty už bolo dosť. Je pekné mať miesto, kde človek zloží svoje kosti, keď príde z práce, ale až takýto pokoj donekonečna mať nemusím. Možno je naozaj čas - popri práci u Vierky a u Petra pri pripravovaní spoločenským akcií a žúrov - uchmatnúť si trochu času aj pre seba. Skutočne žijem životy tých dvoch. Nerada priznávam, no dnes mala tetuša pravdu.

Ak neozdobujem sály tesne pred víkendom, tak som s Vierkou. Ona je ako taký stroj času, ktorý je stále nastavený na minulosť. Chcelo by to asi potočiť páčkou na opačnú stranu. Najlepšie urobím, ak sa porozprávam s Janou, či by bola ochotná venovať viac času Vierke. Možno sa rada dostane z Petrových osídliel a on nebude mať v pláne toľko pracovných ciest do Paríža...

- Odpísala si dosť neskoro. Už som stihol zmoknúť a zaparkovať zadok pred telku.

Čo už. Aspoň sa poriadne vyspím. Možno zajtrajšok všetko zmení. Keď sa všetko behom minúty môže zmeniť na zlé, tak prečo by sa to už konečne nemohlo stať aj opačne?

- Tak pekný večer pri prepínaní kanálov.

- Práve to vzdávam a plánujem nočný prepad tvojho bytu, len mi chýba adresa. ☺

Čó? Na to zabudni, mladý pán. Jasné?! Vstávam. Nervózne pobehujem sem a tam a nakoniec predsa len naťukávam adresu. Prídávam poznámku, že som majiteľkou slzného plynu a mám ešte i čierny opasok. Naozaj mám. Taký tenký pletený, takže nekلامem. Odpoveď prichádza behom pár sekúnd.

- Byť na tvojom mieste, tak vyleziem z postele a preprogramujem sa na úsmev ☺.

* * *

Neviem, či som chcela práve takúto zmenu. Tak mi treba!

Stojím vonku pred činžiakom a jeho nikde. Ak si zo mňa vystrelil, tak nech si ma neželá! Pomaly, ale isto mi stúpa tlak a srdce búši, akoby sa chcelo rozbehnúť na nočný maratón. Snažím sa upokojiť dýchaním do brucha, to vraj pomáha. Zrazu sa objaví

predo mnou. Nechápem, lebo som ho nevidela prichádzať.

„Ahoj, tajomný čašník, chodíš ako duch. Nepočula som kroky.“

„Ahoj, no v takejto pokročilej hodine by som to nahlas nehovoril,“ nakláňa sa ku mne. Vari ma chce pobožkať? Zrejme si to hneď aj rozmyslel, lebo na perách dotyk necítim.

„Ty veríš na duchov?“

„V čo verím alebo neverím, by som si ešte nechal pre seba.“

„Rád sa hráš so slovíčkami, však?“ zdvihla som obočie a usmiala sa. Čoraz viac začínam mať pocit, že stretnutia s ním sú ako pasáže z filmov, a keď príde realita, znova padnem na jej dno.

„Veď ty tiež. Len na rozdiel od teba, ja nemením náladu každú sekundu. Tvoj úsmev zmizol akosi prirýchlo.“

„Je mi jednoducho zima a mám taký pocit, že mi práve na nos padla prvá snehová vločka,“ zahováram.

„Väčšiu romantiku ani nevymyslím, ešte aj nebo mi pomáha.“

„Veď práve.“

„Myslel som, že ťa to poteší. Alebo sneženie patrí do priečinka „nemám rada“?“

„Sneh priečinok nemá.“

„Nie? Ale priečinky máš, že? Uhádol som? Len sa bojím, kam si ma založila. Obávam sa, či nie som niekde v skrinke na topánky, na konci radu.“

„O jednom šuplíku ti môžem povedať. Je plný nevyriešených prípadov.“

„To znie zaujímavo. Som rovno detektívny prípad. Paráda, “ náš smiech sa ozýva nočným sídliskom.

Nie som veľmi teplo oblečená, a tak na rad prichádza hlasné drkotanie zubov. Silno ma k sebe pritisne a mlčky tam stojíme hodnú chvíľu.

„Rudko, mala by som už ísť. Zajtra mám náročný deň,“ pomrviem sa v jeho objatí, hoci sa mi nechce ani pohnúť.

Keby som vedela zastaviť čas, toto je ten moment, keby by som to určite spravila.

„Máš pravdu.“

Pustí ma z objatia, pohladí po líci a už ho vidím, ako sa mi stráca v tme.

4.

To si musím zapísať do kalendára

Budím sa na zvonenie mobilu. Pozriem na displej a rýchlo dvíham.

„Katka, už som po tebe takmer vyhlásil pátranie.“

„Ahoj, aké pátranie? Čo sa deje?“

„Nič zvláštne, len sú dve hodiny poobede a moja mama by si už rada umyla zuby.“

„Koľko? To nemyslíš vážne? Peťo, prepáč, toto sa mi ešte nestalo.“

„V pohode, Kati, poslal som k nej Janku. Len už hodinu na teba čakajú klienti v sále na pešej. Viem, že si svoju prácu už urobila, ale bolo by dobré tam ísť a zistiť, či sú spokojní. Možno budú chcieť ešte úpravy a ja som v Poprade. Do Tlmáč to mám okolo dvesto kilometrov.“

„Popravde, musím sa dať dokopy, ale kopnem do vrtule a o chvíľu som tam.“

„Mne je jedno, či použiješ vrtuľu alebo metlu, len tam, prosím, choď!“

„Jasné, vybavím.“

„Aby som nezabudol, dávam ti domáce väzenie za ponocovanie.“

„Keď mi dáš konečne normálnu zmluvu na dobu neurčitú, potom môžeme hovoriť o tom, čo mi dávaš či nedávaš. Pri dohode takéto podmienky neplatia.“

„Slečna zrazu vystrkuje rožky. To sa mi páči,“ zasmial sa a zložil.

Dnes na mňa neziapal, to si musím zapísať do kalendára, ale čo robím o druhej poobede v posteli, to ani srnky netušia. Rudko,

toto bude chcieť bonusovú kávu a ešte niečo k tomu.

* * *

Zákazníkov nachádzam v reštaurácii pri horúcej čokoláde. Vraj preto, aby si obalili nervy, nemusím sa báť. Keď vchádzajú do vyzdobenej miestnosti, ostanú stáť ako obarení a s otvorenými ústami. Načo veľké slová, stačí sa na nich pozrieť a ja viem, že po podaní rúk môžem upaľovať k Vierke. Bude mi frflošiť pri vchodových dverách, že po tme už prechádzka nebude. Janka urobí, čo treba, aj jej prečíta najnovšie klebety z novín, ale to je asi tak všetko. Nepomasíruje jej chrbát, nepočúva jej historky, nezahrá si šach. Možno tam dnes aj prenocujem, aby som si to vyžehlila.

* * *

Je to oveľa horšie. Stará pani sa so mnou nerozpráva, dokonca sa mi ani nepozdravila. Už som tu dve hodiny, pripravujem večeru a nič. Len tu sedí a hľadá z okna. Mám podozrenie, že dokonca plakala. Chýba mi jej kibicovanie do varenia. Nekomentujem, len tíško prijímam situáciu, aká je. Dávam na stôl taniere. Snaží sa mi neúspešne podať príbor. Samozrejme, bez slova. Preložím ju na stoličku, prisuniem k stolu, no ona ani úsmev. Mám na rováši. Ešte nikdy nemlčala. Bojím sa, čo príde. Neverím, že by sa tak hnevala. Hocikomu sa môže stať, že zaspí, a ja som tiež len človek.

Večer pokračuje v nemom duchu. Ukazuje mi, čo potrebuje, a na otázky horko-ťažko pokýva hlavou. Začínam chápať Ruda, nemal to ako čašník so mnou jednoduché. Prestáva sa mi to páčiť. Keď už to vzdávam a zhasínam svetlo, zastaví ma.

„Počkaj, Katka. Nehnevaj sa, prosím, že som dnes taká mizerná spoločnosť. Chcem len, aby si vedela, že nemáš s mojím mlčaním nič spoločné. Dnes mi akosi chýba chuť na čokoľvek. Ale budem rada, ak si z pracovného stola zoberieš dopisy, čo sú previazané červenou stuhou. Ak ešte nie si unavená, tak si ich prezri. Tam nájdeš vysvetlenie. Myslím však, že to je len začiatok a tých listov bude oveľa viac“.

„Veľmi rada si ich prečítam. Už som o vás začala mať obavy.“
Beriem zo stola listy a silno ju stískam.

„Dobrá noc, Vierka. Zajtra sa porozprávame.“

Cítim však, že to také ľahké nebude. V hosťovskej nachádzam pripravenú posteľ a odkaz od Jany.

- Pani Vierka, dnes drží bobrika mlčanlivosti, tak nebuď prekvapená. Našla akési zapečatené listy. Nevie, čo v nich je, ale zdá sa, že s ňou poriadne zamávali. Bude to asi pecka, lebo keď žena plná života plače a vôbec to neskrýva, tak to neveští nič dobré. Ak by ste ma potrebovali, budem s Petrom.

Hnevá ma. Prečo mi nezavolala? Necháva mi lístoček. Čo jej je? Azda si myslí, že žijeme v dobe kamennej? Nechápem ju. Ešte má tú drzosť mi napísať, že bude s Petrom. To, že som tušila o ich vzťahu, je jedna vec, ale takto otvorene priznať vzťah s mužom, ktorého doma čaká žena a dve deti, sa mi zdá až príliš. Niežeby som si nedomyslela. Veď mám oči i uši, ale takto som v sebe chovala aspoň nádej, že sa mýlim. Mala som sto chutí jej vynadať. Momentálny stav vecí to ale nevyrieši.

Zababúšená pod perinou pri nočnej lampičke otváram prvý list. To, čo práve vidím, mi spôsobuje šok. Nie sú tam žiadne slová či vety, alebo vyznania lásky. Je tam nakreslená žena, ktorá akoby z oka vypadla mojej babine. Nemôžem uveriť tomu, čo vidím. Sedí na lavičke, ktorú tak dôverne poznám. Sedávali sme na nej, keď mi rozprávala príbeh svojej osudovej, no nenaplnenej lásky. Je otázne, či to tak je, lebo z nej vzišla dosť veľká potupa rodiny. Starký si babinu bral už aj s batôžkom, z ktorého vytŕčala hlávka mojej mamy. Vierka sa veľmi mýlila, lebo s jej mlčaním mám spoločné všetko. Ak by aj nie, tak cítim vinu ešte aj v koriankoch vlasov. Viem, nemala by som, pretože priamo som nič nespôsobila, len si so sebou nesiem dedičný hriech. Babina bola pre mňa stelesnením dobra a všetkého, čím som sa chcela riadiť a podľa čoho sa snažím celý život žiť. Jej vety nosím v hlave ako memento vo chvíľach, keď si neviem rady. Toto mi príde ako buchnáť do chrbta.

Ako tínedžerka som to pochopila tak, že mládenec jedného dňa